

Pràcticum III**2012/2013**

Codi: 102063

Crèdits ECTS: 12

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500798 Graduat en Educació Primària	896 Graduat en Educació Primària	OB	3	A

Professor de contacte

Nom: Mariona Corcelles Seuba

Correu electrònic: Mariona.Corcelles@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana haver fet el Pràcticum I i estar matriculat de les següents assignatures de segon curs:

- Aprenentatge i desenvolupament II
- Llengües i aprenentatge
- Gestió i Innovació a l'aula de matemàtiques.

Objectius

El *Pràcticum III* està pensat perquè els alumnes aprofundeixin en l'anàlisi i la comprensió dels processos d'ensenyament i aprenentatge i del desenvolupament humà a l'etapa d'educació primària. Aquestes pràctiques es porten a terme de forma intensiva durant un període de set setmanes, afavorint d'aquesta manera una immersió de l'estudiant a l'escola: en un primer moment, l'estudiant elaborarà les reflexions sobre la pràctica docent a partir de l'observació sistematitzada i de l'anàlisi; i en un segon moment, l'estudiant haurà de poder intervenir com a professional i orientar les seves reflexions a partir de la seva actuació, que serà proporcional a la durada de les pràctiques.

Sense perdre de vista el conjunt de tota l'etapa, l'alumne/a farà el seguiment d'un grup-classe en un cicle determinat. Per tal d'aprofundir en el coneixement dels processos d'ensenyament-aprenentatge, aquesta assignatura està impartida per professors de tres departaments que treballaran de forma coordinada:

- Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació
- Unitat de Didàctica de la Llengua i la Literatura
- Unitat de Didàctica de la Matemàtica

En síntesi, la finalitat principal d'aquestes pràctiques consisteix a aplicar aquestes competències professionals com a futurs mestres per a l'anàlisi, el disseny i el desenvolupament dels processos d'ensenyament-aprenentatge en dues àrees fonamentals del currículum d'Educació Primària: llengües i matemàtiques.

Competències

- Abordar amb eficàcia situacions d'aprenentatge de llengües en contextos multiculturals i plurilingües.
- Adquirir un coneixement pràctic de l'aula i de la gestió de la mateixa.
- Analitzar i reconèixer les pròpies competències socioemocionals (en termes de fortaleces,

potencialitats i debilitats), per tal de desenvolupar aquelles que siguin necessàries en el desenvolupament professional.

- Conèixer i aplicar a les aules les tecnologies de la informació i de la comunicació.
- Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per tal de fomentar un clima d'aula que faciliti l'aprenentatge i la convivència.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant amb les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyament i aprenentatge, tant de forma individual com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- Fomentar la lectura i el comentari crític de text dels diferents dominis científics i culturals continguts al currículum escolar.
- Participar en l'activitat docent i aprendre a saber fer, actuant i reflexionant des de la pràctica.
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Relacionar teoria i pràctica amb la realitat de l'aula i del centre.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i avaluar críticament les situacions d'ensenyament i d'aprenentatge des de la perspectiva de l'escola inclusiva
2. Analitzar les diferències entre els estudiants com un recurs per l'aprenentatge i no com un problema.
3. Aprendre de manera permanent i reflexionar de manera crítica com a docents, fent recurs a processos de recerca-acció compartits per a la millora i la innovació de la pràctica docent.
4. Avaluar l'evolució de les pròpies fortaleeses, potencialitats i debilitats al llarg de la seva estada al centre, entendre com poden influir en la docència i reflexionar per trobar els elements de la seva pràctica que han incidit en aquesta evolució.
5. Avaluar la intervenció de llengua i matemàtiques portada a terme contrastant els resultats amb els objectius formatius de la proposta i ser capaç de proposar modificacions de millora.
6. Compartir amb els companys que fan les pràctiques al mateix centre el desenvolupament de les experiències d'aula i discutir la seva adequació al grup classe.
7. Comprendre la necessitat de vincular principis i idees amb actuacions concretes, mitjançant la pràctica reflexiva i la identificació d'estratègies de resolució de problemes.
8. Comprendre la necessitat de vincular principis i idees amb actuacions concretes, mitjançant la pràctica reflexiva i la identificació d'estratègies de resolució de problemes.
9. Comprendre les diferències entre alumnes i les dificultats específiques que alguns experimenten en l'àmbit de la lectura per gaudir i per aprendre
10. Coordinar-se amb els altres docents en el plantejament educatiu i en la concreció de les tasques d'ensenyament-aprenentatge.
11. Descriure i explicar els fets i situacions relacionats amb els processos d'ensenyament i aprenentatge observats i viscuts. Interpretar, contrastar i argumentar segons els propis criteris.
12. Documentar-se a partir de la lectura d'articles, de fonts bibliogràfiques i de propostes i recursos didàctics per tal d'interpretar i donar resposta a les necessitats de suport específic dels alumnes.
13. Establir criteris d'avaluació per a les activitats planificades que sorgeixin del mateix procés d'ensenyament i aprenentatge.
14. Fer ús de conceptes teòrics i principis educatius per interpretar fets, situacions i processos d'aula i de centre.
15. Fer ús i valorar el llenguatge oral i escrit a l'aula (entre el professor i els alumnes i entre els mateixos alumnes) com eina per a la negociació de significats i la construcció conjunta de coneixements
16. Identificar en els documents del centre (PLC, PLEC...) com s'enfoquen qüestions referides a l'articulació de les llengües a l'escola i al tractament de les competències comunicatives.
17. Identificar la incidència dels contextos multiculturals i multilingües en situacions d'aprenentatge de llengües i tenir-los en compte en el disseny de propostes d'ensenyament de llengua i literatura.
18. Identificar la incidència dels contextos multiculturals per a l'aprenentatge de les matemàtiques i tenir-los en compte en el disseny de propostes d'ensenyament de matemàtiques.
19. Identificar la relació entre les activitats de lectura observades al centre amb les orientacions sobre l'ensenyament i aprenentatge de la comprensió que es desprenen dels models explicatius dels processos de lectura.

20. Identificar les barreres a l'aprenentatge i mobilitzar els recursos per atendre la diversitat.
21. Identificar les estratègies que afavoreixen la interacció i la comunicació a l'aula per crear un bon clima d'aprenentatge i de convivència
22. Identificar les maneres de gestionar el temps, l'espai i la organització social de l'aula.
23. Identificar les relacions entre els objectius educatius de les diferents àrees i les oportunitats de desenvolupament de capacitats i competències específiques de l'alumnat
24. Incorporar la comprensió lectora en el disseny d'activitats
25. Justificar l'adequació de les activitats de llengua i matemàtiques dissenyades al grup classe en què s'impartiran.
26. Participar en la preparació, desenvolupament i regulació de les tasques quotidianes d'aula i realitzar propostes per a la seva millora
27. Planificar activitats de llengua i matemàtiques, explicitant la seva intencionalitat didàctica.
28. Quan sigui necessari, seleccionar els usos de les TIC eficaços per a l'aprenentatge i integrar-los en el disseny de les propostes didàctiques de llengua i de matemàtiques de manera significativa
29. Relacionar l'experiència viscuda als centres amb els models teòrics sobre ensenyament de la llengua i les matemàtiques explicitant les diferents fonts
30. Saber posar en relació els models didàctics d'ensenyament de la lectura, l'escriptura i les matemàtiques amb les diferents maneres de treballar-les a les aules.
31. Ser capaç de treballar amb els companys que fan les pràctiques al mateix centre i/o el mateix tutor en les diverses activitats compartides
32. Utilitzar estratègies que afavoreixin la interacció i la comunicació a l'aula en situacions d'aprenentatge de la llengua, la literatura i les matemàtiques
33. Utilitzar estratègies que afavoreixin la interacció i la comunicació a l'aula en situacions d'aprenentatge de la llengua, la literatura i les matemàtiques.

Continguts

1. Anàlisi de les pràctiques observades a l'aula:

Descripció, interpretació i valoració de les situacions d'ensenyament i aprenentatge a l'aula, més específicament en les àrees instrumentals.

Anàlisi de l'atenció a la diversitat de ritmes d'aprenentatge

Descripció de les activitats i plantejaments de la tutoria

Anàlisi dels processos de comunicació i interacció a l'aula

Anàlisi dels processos d'organització social i aprenentatge a l'aula

Anàlisi de la convivència, plantejament i estratègies de resolució de conflictes

2. Disseny i experimentació de propostes d'ensenyament i aprenentatge diversificades segons necessitats. Des de l'anàlisi del currículum d'Educació Primària:

Seqüenciació d'activitats d'aprenentatge i avaluació formativa

Anàlisi dels processos d'aprenentatge en relació als processos d'ensenyament

Experimentació de metodologies que promouen la cooperació i l'autonomia en l'aprenentatge

3. La professió de mestre: funcions, estratègies, tècniques i actituds professionals

Autoanàlisi i autoregulació de la pròpia pràctica i processos d'aprenentatge

Metodologia

Seminaris i tutories individuals i col·lectives

Presentació, intercanvi, discussió i avaluació de les observacions realitzades i dels processos dissenyats en petit grup.

Disseny i anàlisi de les intervencions d'ensenyament i aprenentatge de matemàtiques i llengua i sobre el tractament de la diversitat.

Reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge

Estada al centre de pràctiques

Estada en el centre educatiu: observació, participació i elaboració d de documents.

Elaboració de diari de camp i notes d'observació.

Estudi de les situacions quotidianes al centre educatiu: tipus d'activitats i dinàmiques a l'aula, específicament a l'àrea de llengua i a la de matemàtiques.

Aplicació de les intervencions d'ensenyament i aprenentatge de matemàtiques i llengua.

Treball autònom

Recerca de informació i documentació

Anàlisi i estudi de la realitat escolar

Disseny d'intervencions a l'àrea de matemàtiques i llengua

Elaboració de la carpeta d'aprenentatge

Preparació d'exposicions orals per al seminari

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminari i tutories individuals o col·lectives	22	0,88	3, 5, 15, 27, 29
Tipus: Supervisades			
Estada al centre de pràctiques	203	8,12	15
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3	3, 5, 15, 27, 29

Avaluació

Són requisits per a ser avaluat el compliment del 100% d'assistència a l'horari del centre de pràctiques i el compliment d'un mínim del 80% d'assistència als seminaris de tutoria de la facultat.

Cadascun dels blocs d'activitats (tutories, estada a centre i carpeta d'aprenentatge) han de ser superats per obtenir una valoració positiva.

És obligatori lliurar els documents de la carpeta d'aprenentatge amb correcció lingüística i en el termini fixat.

A continuació es detallen els criteris d'avaluació de cada activitat.

Tutories

Participació

Assistència a les tutories

Lliurament dels documents

Estada al centre de pràctiques

El grau de professionalitat

El nivell d'anàlisi i participació

La col·laboració amb el mestre

Les relacions amb el grup classe

Les intervencions portades a terme

La capacitat de reflexió sobre tot el procés de pràctiques

Carpeta d'aprenentatge

Treball individual sobre:

- Les observacions realitzades al centre
- Les intervencions d'aula i la seva anàlisi
- La reflexió sobre el propi procés d'aprenentatge

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Carpeta d'aprenentatge	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 32, 33
Estada al centre de pràctiques	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32
Tutories	30%	0	0	1, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 27, 29, 30, 31

Bibliografia

Camps, A. (coord.) (2003). *Seqüències didàctiques per aprendre a escriure*. Barcelona: Graó

Colomer, T. (2010). *Introducción a la literatura infantil y juvenil actual*. Madrid: Síntesis.

DECRET 142/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. DOGC núm. 4915 29/06/2007. (Pàg. 21822)
<https://www.gencat.cat/diari/4915/07176074.htm>

Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat. Generalitat de Catalunya (2009) [Del currículum a les programacions. Una oportunitat per a la reflexió pedagògica a l'educació bàsica](#). Document extret de: <http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/>

A la pàgina:

<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/index.php?module=Pages&func=display&pageid=144>

Duran, D.; Giné, C. i Marchesi, A. (2010). *Guia per a l'anàlisi, valoració i reflexió de pràctiques inclusives*. Barcelona: Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya. Extret de:

http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Home/Arees_actuacio/educacio_inclusiva/col_lecio_educacio_inclusiva

.

Fons, M. (1999). *Llegir i escriure per viure*. Barcelona: La Galera

Huguet, T. (2006). *Aprendre junts a l'aula. Una proposta inclusiva*. Barcelona: Graó.

Lerner D. (2001). *Leer y escribir en la escuela: lo real, lo posible y lo necesario*. México: Fondo de Cultura Económica

NCTM (2003). "Principios y estándares para la educación matemática". Sociedad Andaluza de profesores de matemáticas, Granada.

Ribas, T; Milian, M. (2009): "Les pràctiques als centres educatius en la formació del futur professorat de llengua", Articles, 49, pp.63-81.

Rico, L. (coord.) (1997). *Bases teóricas del currículo de matemáticas en educación secundaria*. Madrid: Síntesis.

Rico, L. (2006). "Marco teórico de evaluación en PISA sobre matemáticas y resolución de problemas". *Revista de Educación*. Extraordinario 2006, pp.75-294.

Stacey, K. y Groves, S. (1999). *Resolver problemas: estrategias (Unidades para desarrollar el razonamiento matemático)*. Narcea: Madrid (Traducció i adaptació de Mª Luz Callejo)

TAL Team (2001). *Children learn mathematics*. Freudenthal Institute and National Institute for Curriculum Development.

TAL Team (2005). *Young children learn measurement and geometry*. Freudenthal Institute and National Institute for Curriculum Development.

Webs:

Currículum i organització. Departament d'ensenyament. Generalitat de Catalunya

<http://phobos.xtec.cat/edubib/intranet/>